

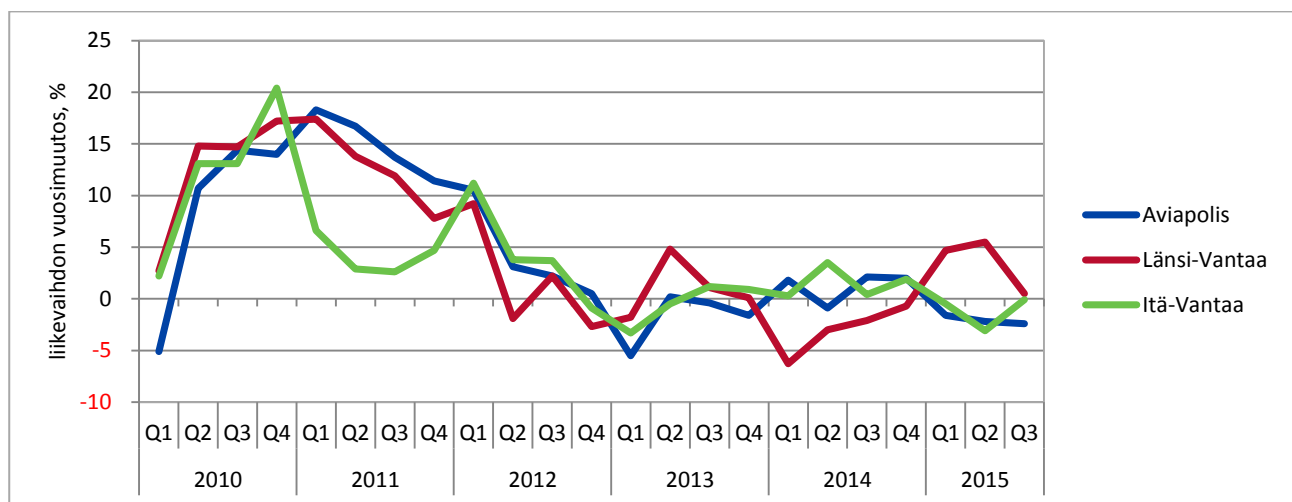
VANTAAN SUHDANNEKATSAUS, TAMMIKUU 2016

OSA 2

Osa 2: Kaupungin eri osa-alueet¹⁾

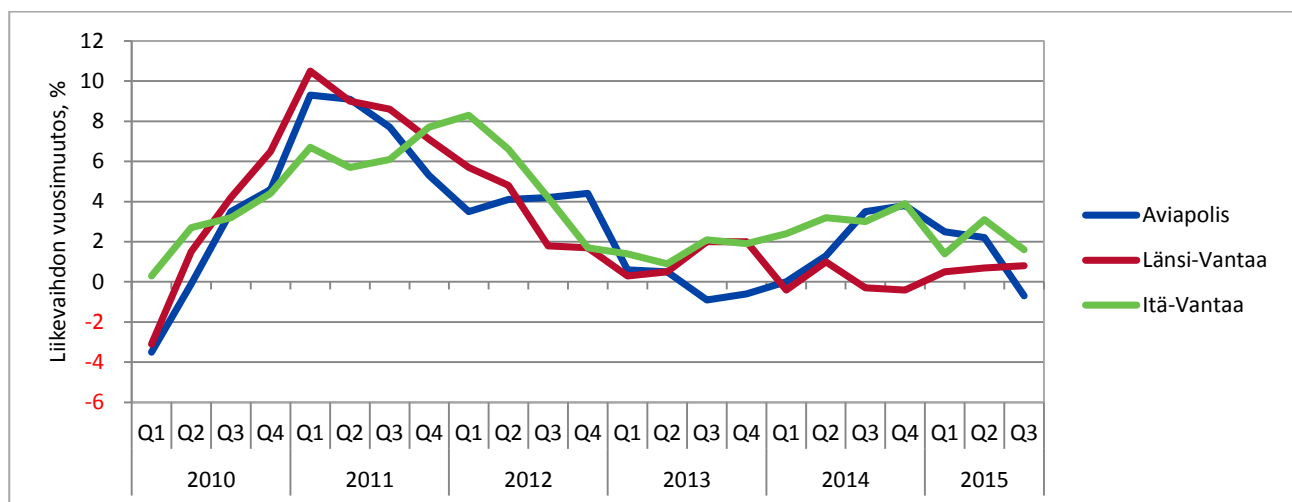
Liikevaihdon kehitys kaupungin eri osissa on ollut erilainen. Kasvu vuoden 2010 alkupuoliskolla oli kaikilla alueilla hyvin samantyyppinen, vaikka jäikin Aviapoliksessa hieman muita alueita pienemmäksi. Vuodenvaihteessa 2010/2011 vuosimuutos lähenteli 20 prosenttia. Vuonna 2011 Itä-Vantaan yritysten liikevaihdon kehitys poikkesi muiden alueiden kehityksestä selvästi heikompana. Vuosina 2012 ja 2013 yritysten liikevaihdon kehitys oli jälleen kaikilla alueilla hyvin samansuuntaista. Vuoden 2014 alusta lähtien Länsi-Vantaalla liikevaihdon muutokset ovat olleet lähes peilikuva muilla alueilla tapahtuneille muutoksille.

Kuvio 1. Liikevaihdon vuosimuutos (%) Vantaan eri osissa vuodesta 2010



Yritysten maksaman palkkasumman muutokset ovat olleet selvästi liikevaihdon muutoksia pienempiä. Palkkasumma on Itä-Vantaalla kasvanut kaikkina vuosineljänneksinä, kun Länsi-Vantaalla kasvu lähes pysähtyi vuoden 2014 alusta ja Aviapoliksessa kasvu oli negatiivinen vuoden 2013 loppupuoliskolla ja jälleen vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä.

Kuvio 2. Palkkasumman vuosimuutos (%) Vantaan eri osissa vuodesta 2010



Teollisuus

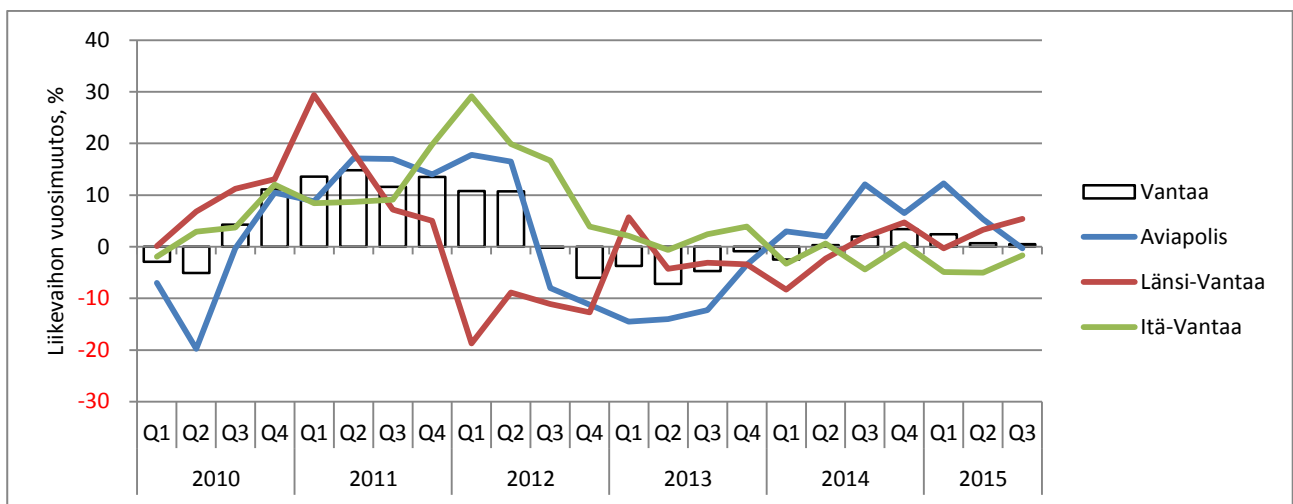
Teollisuuden liikevaihdon muutokset ovat olleet koko kaupungin tasolla vuoden 2013 lopusta lähtien varsin pieniä. Eri alueilla vaihtelu sen sijaan on ollut suurempaa, 30 prosentin kasvusta 20 prosentin vähenemiseen.

Länsi-Vantaalla teollisuuden liikevaihto kasvoi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna eniten vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuotta myöhemmin liikevaihto supistui eniten tällä seurantajaksolla. Vuoden 2014 loppupuoliskosta lähtien liikevaihto on hieman kasvanut.

Aviapoliksessa teollisuuden liikevaihto kasvoi vuoden 2010 alusta vuoden 2012 puoliväliin, jonka jälkeen tuli puolentoista vuoden jakso, jona liikevaihto väheni. Sen jälkeen kasvua on ollut aina viimeisimpään neljännekseen saakka.

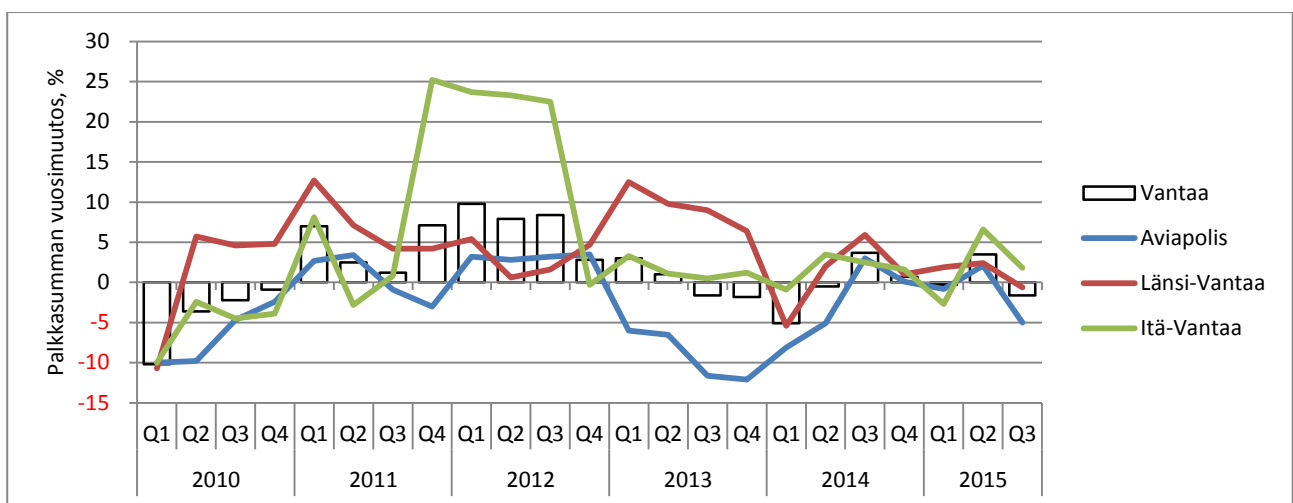
Itä-Vantaalla teollisuuden liikevaihdon vuosimuutokset ovat olleet pienempiä kuin muilla alueilla, lukuun ottamatta vuoden 2012 alun kasvupiikkiä. Vuoden 2014 alusta lähtien teollisuuden liikevaihto on supistunut.

Kuvio 3. Teollisuuden liikevaihdon vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Teollisuuden yritysten maksaman palkkasumman vuosimuutosten vaihtelu on pitkälti samansuuntaista liikevaihdon vuosimuutosten vaihtelun kanssa. Palkkasumman vuosimuutosten supistuminen on ollut Aviapolis -aluetta lukuun ottamatta harvinaisempaa kuin liikevaihdon supistumiset.

Kuvio 4. Teollisuuden palkkasumman vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Rakentaminen

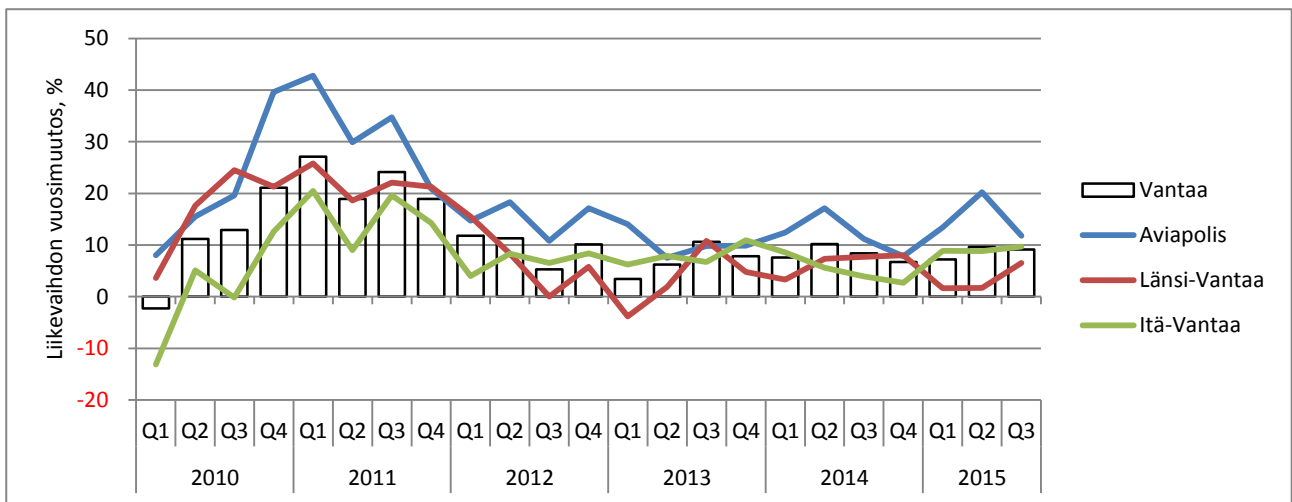
Rakentamisen liikevaihto on ollut kasvussa koko kaupungissa kaikkina vuosineljänneksinä vuoden 2010 toisesta neljänneksestä alkaen. Enimmillään vuosimuutos on ollut liki 30 prosenttia ja vähimmilläänkin viitisen prosenttia. Myös kaikilla osa-alueilla rakentamisen liikevaihto on kasvanut lähes keskeytyksettä vuoden 2010 toisesta vuosineljänneestä alkaen.

Länsi-Vantaalla suurimmat kasvun ajat olivat vuoden 2012 puoliväliin saakka. Enimmillään liikevaihdon vuosimuutos kohosi 25 prosenttiin. Vuoden 2013 alkupuolelta lähtien kasvu on ollut hieman pienempää kuin koko kaupungissa.

Aviapoliksessa rakentamisen liikevaihdon vuosimuutokset ovat olleet koko tarkastelujaksolla lähes poikkeuksetta suurempia kuin muilla osa-alueilla. Vuodesta 2012 kehitys on jatkunut melko tasaisena koko loppujakson ajan.

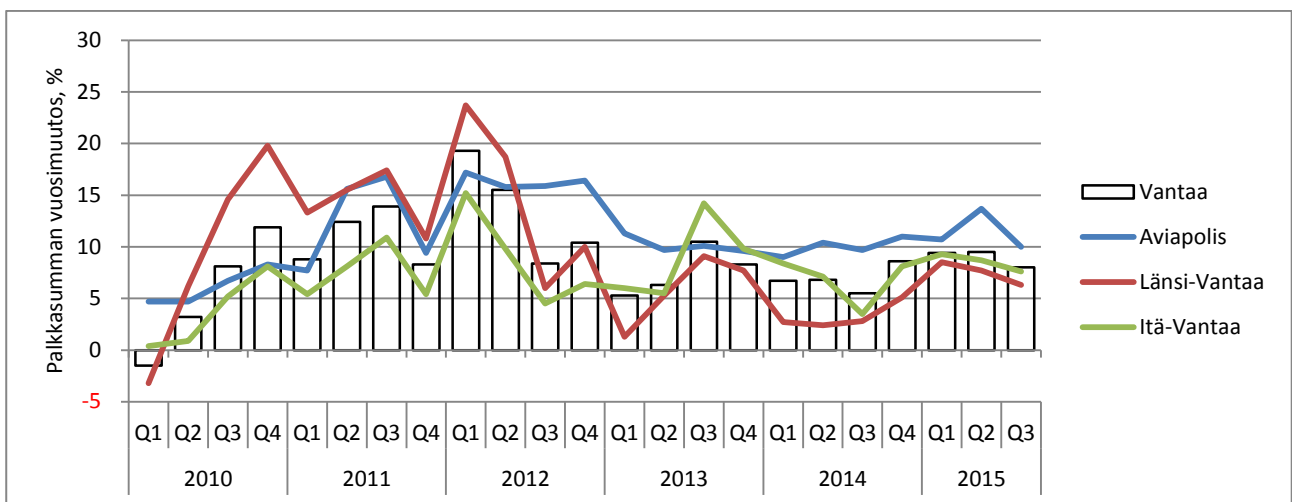
Itä-Vantaalla liikevaihdon vuosimuutokset ovat olleet pienempiä kuin muilla alueilla. Vuosimuutos on ollut hieman kymmenen prosentin alle jo vuodesta 2012 alkaen.

Kuvio 5. Rakentamisen liikevaihdon vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Rakentamisen palkkasumman vuosimuutokset ovat noudattaneet hyvin paljolti samoja latuja kuin liikevaihdon muutokset. Muutokset ovat vain olleet pienempiä. Negatiivisia vuosineljänneksiä ei ole ollut yhdelläkään osa-alueella sitten vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen.

Kuvio 6. Rakentamisen palkkasumman vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Kauppa

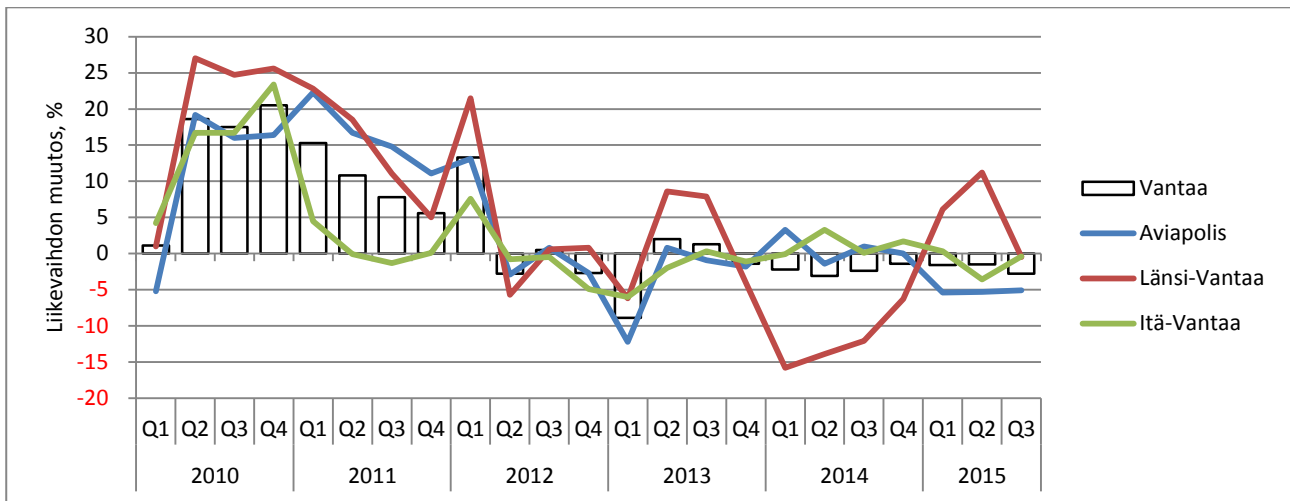
Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihdon muutokset kääntyivät Vantaalla reilusti positiivisista negatiivisiksi vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Sen jälkeen vain hetkellisesti, puolen vuoden ajan, vuoden 2013 toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä, vuosimuutokset olivat positiiviset.

Länsi-Vantaalla muutokset kaupan liikevaihdossa ovat olleet suurempia kuin muilla osa-alueilla ja koko kaupungissa. Vuonna 2014 menttiin reilusti alaspäin ja sitten vuoden 2015 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana jälleen reilusti ylöspäin, kun kolmannella neljänneksellä liikevaihdon vuosimuutos oli lievästi negatiivinen.

Aviapoliksessa on kehitys ollut hyvin paljon samanlaista kuin koko Vantaalla. Vuodesta 2012 lähtien on liikevaihto lähes jatkuvasti hieman supistunut.

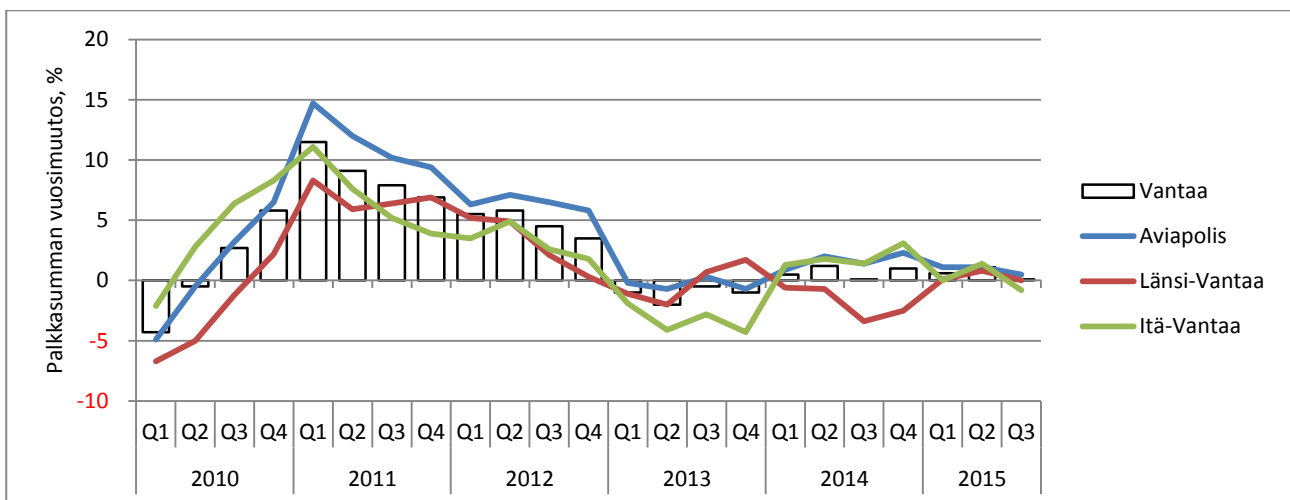
Itä-Vantaalla kaupan liikevaihdon kasvu tyrehtyi vuotta aiemmin kuin Vantaan muilla alueilla. Sen jälkeen muutokset suuntaan tai toiseen ovat olleet pieniä ja ovat noudattaneet samaa kehitystä kuin koko kaupungissa keskimäärin.

Kuvio 7. Kaupan liikevaihdon vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Kaupan yritysten maksama palkkasumma alkoi Vantaalla kasvaa vuoden 2010 toisella vuosipuoliskolla. Kasvua riitti vuoden 2012 alkuun saakka, jonka jälkeen muutokset olivat vuoden verran negatiivisia muuttuen taas niukasti positiivisiksi vuoden 2014 alusta. Länsi-Vantaalla kasvu oli aluksi hitaampaa ja muista alueista poiketen vuonna 2014 oltiin koko vuosi negatiivisella. Itä-Vantaalla näin kävi vuotta aiemmin.

Kuvio 8. Kaupan palkkasumman vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla

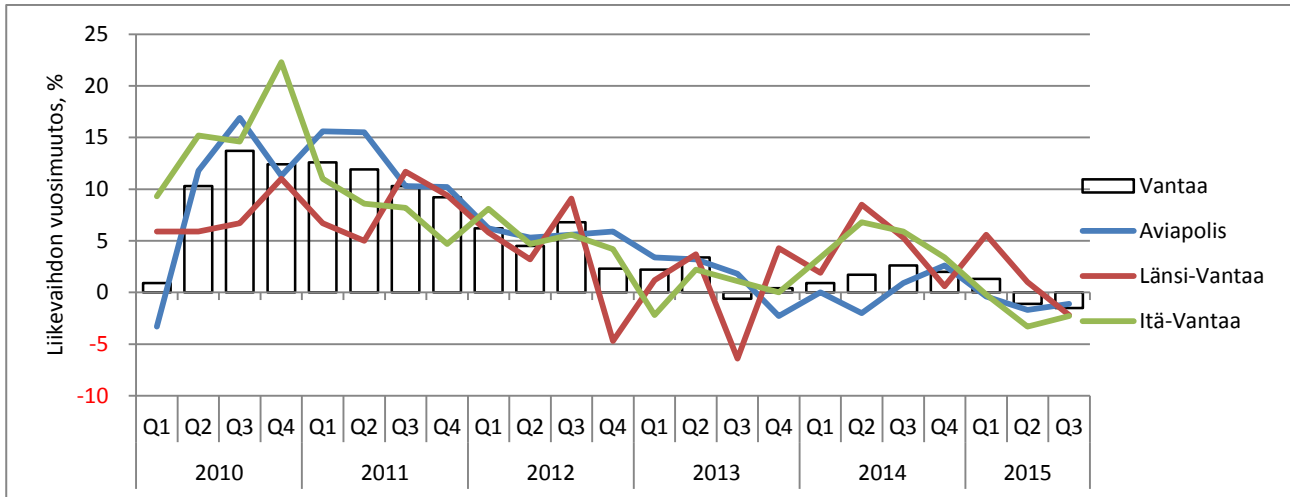


Palvelut

Palvelujen liikevaihdon muutokset ovat olleet lähes koko seurantajakson positiivisia vuoden 2013 kolmatta neljännestä ja vuoden 2015 toista ja kolmatta neljännestä lukuun ottamatta. Enimmillään palvelujen liikevaihto kasvoi 13–14 prosentin vuosivauhtia vuoden 2010 lopulla ja 2011 alkupuolella. Vuoden 2013 puolivälin jälkeen muutokset ovat olleet selvästi aiempaa pienempiä.

Länsi-Vantaalla on tässäkin toimialaryhmässä suuremmat liikevaihdon vuosimuutokset kuin muilla alueilla.

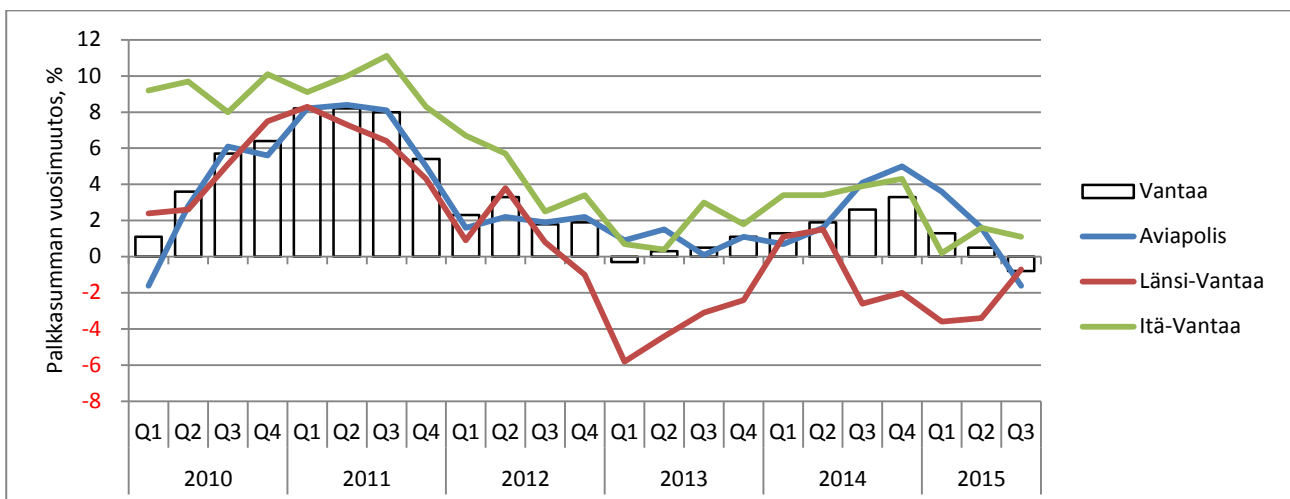
Kuvio 9. Palvelujen liikevaihdon vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Palvelujen palkkasumman vuosimuutokset koko kaupungissa ovat hyvin samankaltaiset liikevaihdon vuosimuutosten kanssa.

Länsi-Vantaalla palkkasumman vuosimuutosten vaihtelut poikkeavat suuruudeltaan muiden alueiden vuosimuutoksista. Kun palkkasumat kasvoivat vuoden 2014 toisella puoliskolla Itä-Vantaalla ja ennen kaikkea Aviapoliksessa oli kehitys Länsi-Vantaalla päinvastainen. Itä-Vantaalla palvelujen palkkasumman vuosimuutokset ovat olleet koko tämän seurantajakson ajan lähes poikkeuksetta suuremmat kuin koko kaupungissa.

Kuvio 10. Palvelujen palkkasumman vuosimuutos (%) neljännesvuosittain Vantaan eri alueilla



Henkilöstöltään erisuuruisten yritysten vaikutukset liikevaihdon ja palkkasumman kehitykseen Vantaalla

Vantaan kaupungin **kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto** kohosi vuoden 2015 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä vain pienissä alle viisi henkilöä työllistäneissä yrityksissä. Keskisuurten yritysten liikevaihto oli ensimmäisellä neljänneksellä vuoden takaisella tasolla. Toisella ja kolmannella neljänneksellä suurten ja keskisuurten yritysten liikevaihto laski ja pudotti yhteenlasketun liikevaihdon vuosimuutoksen pakkasen puolelle. **Palkkasumma** kohosi vuoden 2015 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä eniten pienissä yrityksissä. Myös suuret yritykset kasvattivat palkkasummaansa kahdella ensimmäisellä neljänneksellä.

Teollisuuden vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen **liikevaihdon** kasvun takana olivat eniten suuret, yli 20 henkilöä työllistäneet yritykset. Toisella neljänneksellä nousuun veivät keskisuuret, 5-20 henkilöä työllistäneet yritykset ja kolmannella neljänneksellä liikevaihto kasvoi sekä keskisuurissa että suurissa yrityksissä. Pienissä yrityksissä liikevaihto sen sijaan väheni vuoden takaisesta kaikilla vuoden 2015 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. **Palkkasumma** kohosi vuonna 2015 vain toisella neljänneksellä.

Rakentamisen toimialalla pienet yritykset ovat viimeksi kuluneen vuoden aikana kasvattaneet muutosvaikutustaan toimialan **liikevaihdon** kehitykseen, kun niitä verrataan kahteen suurempaan yrityskokoluokkaan. Rakentamisen yritysten maksama **palkkasumma** on kasvanut kaikissa kokoluokissa, vähiten kuitenkin keskisuurissa yrityksissä.

Tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla pienet yritykset kasvattivat **liikevaihtoaan** vuoden kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Toimialan veivät laskuun suuret ja keskisuuret yritykset, joiden liikevaihto supistui edellisvuoden vastaavista neljänneksistä. Yritysten maksama **palkkasumma** on noussut vuoden 2014 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.

Palvelujen liikevaihto kasvoi vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä pienissä ja suurissa yrityksissä, kun taas keskisuurten yritysten liikevaihto jäi edellisvuoden vertailukauden tasosta. Toisella ja kolmannella neljänneksellä liikevaihto kohosi vain pienissä yrityksissä. Pienten yritysten **palkkasumma** kasvoi vuoden 2015 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä monen vuoden jälkeen, kun taas keskisuurten yritysten liikevaihto aleni. Suurissa palvelualan yrityksissä palkkasumma kohosi vuoden 2015 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä, mutta laski kolmannella.

Tilastokeskuksen toimittamassa aineistossa toimialat on jaettu neljään luokkaan:

teollisuuden toimialaan kuuluvat toimialaluokituksen kirjaintasolla **B** Kaivostoiminta ja louhinta, **C** teollisuus, **D** Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäädytysliiketoiminta, **E** vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto ja muu ympäristön puhtaanapito,

rakentamisen toimialaan **F** Rakentaminen,

kaupan toimialaan **G** Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus,

palvelut toimialaan **H** Kuljetus ja varastointi, **I** Majoitus- ja ravitsemistoiminta, **J** Informaatio ja viestintä, **L** Kiinteistöalan toiminta, **M** Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, **N** Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, **R** Taiteet, viihde ja virkistys, **S** Muu palvelutoiminta.

Luokkiin kuulumattomia ovat **A** Maatalous, metsätalous ja karjatalous, **K** Rahoitus- ja vakuutus toiminta, **O** Julkinen hallinto ja maanpuolustus, **P** Koulutus, **Q** Terveys- ja sosiaalipalvelut, **T** Kotitalouksien toiminta työnantajina, kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön, **U** Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielimien toiminta sekä **V** Toimiala tuntematon. Nämä ovat kuitenkin mukana koko Vantaan summassa.

¹⁾ Kaupunki on Tilastokeskuksen tuottamassa aineistossa jaettu kolmeen osaan alueiden postinumeroiden mukaan. Pieniä osia Vantaasta kuuluu Espoon, Helsingin, Nurmijärven ja Keravan postinumeroalueisiin. Postinumeroalueet voidaan kuitenkin melko kattavasti summata suuralueiksi.

Länsi-Vantaaseen kuuluvat Myrmyäen ja Kivistön suuralueet

Aviapolis on Aviapoliksen suuralue ja

Itä-Vantaa koostuu Tikkurilan, Koivukylän, Korson ja Hakunilan suuralueista.

Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, joulukuu 2015